

Chovinyi d'Epindè

Autor(en): **Bongâ, Mariéta**

Objekttyp: **Article**

Zeitschrift: **Le nouveau conteur vaudois et romand**

Band (Jahr): **90 (1963)**

Heft 5

PDF erstellt am: **13.05.2024**

Persistenter Link: <https://doi.org/10.5169/seals-233249>

Nutzungsbedingungen

Die ETH-Bibliothek ist Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Inhalten der Zeitschriften. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern.

Die auf der Plattform e-periodica veröffentlichten Dokumente stehen für nicht-kommerzielle Zwecke in Lehre und Forschung sowie für die private Nutzung frei zur Verfügung. Einzelne Dateien oder Ausdrucke aus diesem Angebot können zusammen mit diesen Nutzungsbedingungen und den korrekten Herkunftsbezeichnungen weitergegeben werden.

Das Veröffentlichen von Bildern in Print- und Online-Publikationen ist nur mit vorheriger Genehmigung der Rechteinhaber erlaubt. Die systematische Speicherung von Teilen des elektronischen Angebots auf anderen Servern bedarf ebenfalls des schriftlichen Einverständnisses der Rechteinhaber.

Haftungsausschluss

Alle Angaben erfolgen ohne Gewähr für Vollständigkeit oder Richtigkeit. Es wird keine Haftung übernommen für Schäden durch die Verwendung von Informationen aus diesem Online-Angebot oder durch das Fehlen von Informationen. Dies gilt auch für Inhalte Dritter, die über dieses Angebot zugänglich sind.

Pages fribourgeoises

Chovinyi d'Epindè

Brâvo patêjan, cheri-vo d'akouâ dè yère kotyè chovinyi dè mon velâdzo ke m'è tin tan a kâ. Tyè voli-vo yo on'a yu le dzoa on ch'èthatsè, on chè pyé è on vouêrdè di bon chovinyi. Portan Epindè n'è pâ le pye bi dou tyinton, ma tsakon l'âmè kemin y chè trâvè pèrmo ke l'è nouthron velâdzo. Kemin l'è pyantâ chu on koutsè, a pâ lè dzin dou kâro d'amon è hâ dè Fèrpihyo, ti lè j'ôtro pèrotsin chon d'obedzi dè grapiyi por alâ ou mohyi. Ha pèrotse konprin thin koumenè ke chon Epindè, Châlè, Chenéde, Fèrpihyô è Tsejalè. On yâdzo Tsejalè èthè pye châ avui Marly, adon ke lè j'ôtrè koumenè fajan partya dè Prareman. In 1150, la pèrotse d'Epindè l'è jou fondâye, ma in chi momin ly'avê tyè ouna tsapala. D'apri lè rêtsêrtsè ke l'é fê ne konyecho pâ la dâta d'la bâtiche dou premi mohyi. In 1417, y fan minhyon d'la premire méjon dou Bon Dyû. Trinté trè j'an apri, ou momin dou pachâdzo dè Monthanyeu Georges de Saluces y chè rèkmandâ dè byantzî le kâ, dè betâ di fenithrè ou bin ou mintè di tèle. In 1635, lè pèrotsin l'an réfê di réparachyon ou mohyi pèrmo ke lè fèmalè k'èthan pyèthè a gôtse ne povan pâ vère chin ke chè pachâvè a l'ourtâ. Din chi ka, le konchèye dè pèrotse l'a dèchidâ dè réfère le kâ è l'avê mouja dè betâ prou dè pyèthe por lè j'infan.

Le mohyi èthè krouva avui di j'âchilyè, ma le 20 dè janvié 1645, ouna tinpitha l'a inlèva le piti hyotsi ke l'è j'ou rinpyèthi l'an apri pê ouna toua karâye.

Por krouvâ lè frè dè konchtrukchyon, le gouèrnèmin l'avê bayi le bou è 3000 tyolè. In 1833, l'an fê la louye è chat'an apri pê bounè j'intinhyon dè M. l'inkourâ Rodolphe de Weck, lè tsantre l'avan le pyéji d'avê di j'ouârdjè.

Prechke a la mima dâta, y l'an pyèthi le rêlodzo a la toua. Du chin ti lè pèrotsin èthan bin kontin dè lou mohi; ma pê maleu, din la né dou 28 ou 29 dè janvié 1933, le fu l'a chakadzi la méjon dou Bon Dyû. Mogrâ le korâdzo è ti lè j'èfouâ dè totè lè bounè volontâ, y n'è chochrâ tyè lè mu. La demindze matin vè katr'ârè, M. l'inkourâ Toffel idji pê kôtyè brâvè dzin l'avan inkotzi la châla dè pèrotse in tsapala por rêchèdre hâ ke n'avan rin mé dè mohyi. Ma on'ari pâ pu chochrâ grantin dinche, è ouna komichyon dè batiche l'è jou nomâye in yuva dè réfère on novi mohyi. Din le grand maleu k'èthè tsejê chu nothra kotze la pityi di dzin no j'a inkoradzi pê di don in-êrdzin. Monthanyeu Besson l'a ourâ la lichta avui le galé montan dè 10 000 francs. Lè tyitè fête din lè pèrotsè dou tyinton è chu la Liberté l'an raportâ la galéja choma dè 25 535 fr. 25. Tsakon pou rèkonyèthre ke ha batiche chè fête din di bounè kondihyon pèrmo ke le novi mohyi l'è jou bèni le 6 dè julyè 1935.

Che no chin tan chovin cholichitâ por di j'armounè, no dêvin achebin no chovinyi dè to chin ke lè j'ou fê por no din nouthron gran maleu.

Mariéta Bongâ.